

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžr/9/2014
Identifikačné číslo spisu:	6012201353
Dátum vydania rozhodnutia:	14.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6012201353.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcov 1/ Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Buzitka, IČO: 42 196 256, Buzitka č. 196, 985 41 Šávoľ, 2/ Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Šávoľ, IČO: 31 920 128, Šávoľ č. 70, 985 41 Šávoľ, obidvaja zastúpení JUDr. Milanom Franekom, advokátom so sídlom Komenského 17, Lučenec, proti žalovanému Okresnému úradu Banská Bystrica (predtým Správa katastra Banská Bystrica), Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica, za účasti REaMOS, spol. s r. o., Nábřežná 1212, 024 01 Kysucké Nové Město, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo-17/2012-4 zo dňa 18.10.2012, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/149/2012-80 zo dňa 15. mája 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 23S/149/2012-101 zo dňa 12. novembra 2013, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/149/2012-80 zo dňa 15. mája 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 23S/149/2012-101 zo dňa 12. novembra 2013 m e n í t a k , ž e ž a l o b u z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. Xo-17/2012-4 zo dňa 08.10.2012, ktorým žalovaný v zmysle § 59 ods. 1 písm. a/ zákona č. 162/1995 Z. z. katastrálny zákon nariadil vykonať opravu chyby v katastrálnom území I. nasledovne: zapísať na LV č. XXX, kat. úz. I. ohľadom nehnuteľností, a to pozemkov C-KN parcela č. 1/1 o výmere 420 m², zastavané plochy a nádvoria, C-KN parcela č. 1 o výmere 298 m², zastavané plochy a nádvoria, C-KN parcela č. 2 o výmere 1644 m², zastavané plochy a nádvoria a stavba - kostol so súpisným číslom 196 na pozemku C-KN parcela č. 1/1 pod B1 vlastníka Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Šávoľ, IČO: 31 920 128, 985 41 Šávoľ v podiele 1/1 a vymazať doterajšieho vlastníka vedeného pod B1 - Rímskokatolícka cirkev, farnosť Buzitka, IČO: 42 196 256, 985 41 Šávoľ v podiele 1/1.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že ako vyplýva z obsahu spisu, oprava nebola založená na

rozpore zápisu s verejnou listinou alebo inou listinou, alebo výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra, ale vyplýva z rozdielného právneho názoru žalobcov a žalovaného na otázku zápisu vlastníctva záznamom podľa § 35 katastrálneho zákona na základe žiadosti žalobcu 2/ zo dňa 13.02.2012 (doručená prvostupňovému orgánu dňa 14.02.2012). Ako už bolo uvedené vyššie, prvostupňový správny orgán na základe tejto žiadosti a jej príloh (zriaďovací dekrét pre farnosť Buzitka zo dňa 26.09.2011, menovací dekrét pre farského administrátora Mgr. Z. G. zo dňa 26.09.2011, potvrdenie o právnej subjektivite Farnosti Buzitka zo dňa 11.10.2011 a potvrdenie o pridelení identifikačného čísla pre Farnosť Buzitka zo dňa 07.10.2011) zapísal na list vlastníctva č. XXX pre kat. územie I. pod položkou 32/12 nového vlastníka, a to Rímskokatolícku cirkev, Farnosť Buzitka (keď predtým bol zapísaný vlastníkom Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Šávoľ). V danom prípade podľa názoru súdu neboli naplnené zákonné predpoklady pre vykonanie opravy údajov katastra podľa § 59 katastrálneho zákona (spätný zápis z Farnosti Buzitka na Farnosť Šávoľ). Žalovaný nemá podľa platného katastrálneho zákona takú právomoc, aby rozhodoval o zmene vlastníckeho práva formou opravy údajov katastra. Prípadnú zmenu vlastníckeho práva možno vykonať iba na základe rozhodnutia príslušného všeobecného súdu v občianskoprávnom konaní podľa § 80 písm. c/ O.s.p. Nápravu je možné dosiahnuť vo všeobecnosti aj na základe protestu prokurátora podľa § 22 ods. 1 písm. c/ zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie dôvodiť, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že správny orgán vykonal opravu z dôvodu, že okrem rukou doplneného návrhu na zápis, čo bola v tomto prípade predložená žiadosť, konkrétne zo žiadnej listiny nevyplyvali skutočnosti, či došlo k prechodu vlastníctva zo zákona alebo či malo dôjsť k zmluvnému prevodu vlastníckych práv a ich následnému zápisu do katastra vkladom. Krajský súd túto namietanú skutočnosť nijako nevysvetlil, to znamená nepovedal jasne, či predložené podklady boli spôsobilé na zápis záznamom, a teda zápis na LV korešponduje s predloženými listinami, ktoré by podľa súdu dostatočne preukazovali prechod vlastníckeho práva. Žalovaný ďalej uviedol, že správny orgán nerozhodoval o zmene vlastníckeho práva, ako mylne uviedol krajský súd, ale zrušil zápis záznamom, nakoľko k nemu nebola doložená spôsobilá listina na zápis do katastra. Krajský súd sa nevysporiadal s otázkou, na základe akej listiny si mohol dať navrhovateľ zapísať práva do katastra nehnuteľností, ale len skonštatoval, že nebolo procesne možné vykonať zmenu vlastníckeho práva v konaní o oprave chýb v katastrálnom operáte. Žiada preto najvyšší súd, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alebo aby napadnutý rozsudok zmenil.

Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že sa v plnom rozsahu stotožňujú s rozsudkom krajského súdu a žiadajú ho preto ako vecne správny potvrdiť. Zdôrazňujú, že pokiaľ mal správny orgán za to, že návrh na zápis vlastníckeho práva nie je spôsobilým návrhom, nakoľko sú tam rukou dopísané údaje, tak mal konanie prerušiť a vyzvať účastníka konania na odstránenie nedostatkov. Obdobne tak mal správny orgán postupovať a konanie prerušiť, ak návrh nebol podložený spôsobilou listinou. Dodávajú, že v tomto prípade nedošlo ku zmene vlastníka predmetných nehnuteľností, nakoľko ich vlastníkom je naďalej Rímskokatolícka cirkev, avšak na základe konštitutívneho právneho úkonu - rozhodnutia rožňavského biskupa, došlo k zmene správcu nehnuteľností, ktorým je teraz žalobca v 1/ rade. Na záver poukazujú na nebezpečný precedens, kedy by mohol správny orgán bez návrhu rozhodnúť o zmene vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam len na základe konania o oprave katastrálneho operátu. Bolo by to v rozpore so zásadami občianskeho i správneho práva, narúšalo by to právnu istotu účastníkov konania, ktorí sa v dobrej viere spoliehajú na pravdivosť zápisov v KN a ich nemennosť, pokiaľ by oni sami nevykonali právne úkony smerujúce k ich zmene alebo by nedošlo k inej právne významnej udalosti.

Pribratý účastník správneho konania sa v stanovenej lehote k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného je potrebné priznať úspech.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 15.05.2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 14.01.2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Na základe § 1 písm. h/ zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov boli súčinnosťou od 1. januára 2013 zrušené katastrálne úrady. V zmysle ustanovenia § 7 tohto zákona pôsobnosť katastrálnych úradov ustanovená osobitnými predpismi prešla na správy katastra v sídlach krajov. Právnym nástupcom v tejto veci sa stala Správa katastra Banská Bystrica. Následne s účinnosťou od 1. októbra 2013 boli v zmysle § 8 písm. e/ zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov zrušené správy katastra a podľa § 9 ods. 4 cit. zákona ich pôsobnosť ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad. Do postavenia Správy katastra Banská Bystrica tak nastúpil z titulu zákonných zmien Okresný úrad Banská Bystrica. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právnych nástupcov podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastrálnom zákone (ďalej len „katastrálny zákon“), záznam je úkon okresného úradu plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

Podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona, práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcim na ich uspokojenie.

Podľa § 35 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona, okresný úrad vykoná záznam bez návrhu, prípadne na návrh vlastníka alebo inej oprávnenej osoby. Návrh na vykonanie záznamu sa musí podať písomne a musí obsahovať:

- a) meno (obchodný názov) a miesto trvalého pobytu (sídlo) navrhovateľa,
- b) názov okresného úradu, ktorému je návrh adresovaný,
- c) verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti,
- d) označenie príloh.

Podľa § 42 katastrálneho zákona

(1) Na zápis práva k nehnuteľnosti do katastra je spôsobilá v štátnom jazyku, českom jazyku alebo v úradne osvedčenom preklade písomne vyhotovená zmluva, verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní a počítaní a bez iných zrejmých nesprávností.

(2) Zmluva, verejná listina alebo iná listina obsahujú označenie:

- a) účastníkov práv k nehnuteľnostiam; ak ide o fyzickú osobu, meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a miesto trvalého pobytu, ak ide o právnickú osobu, názov, sídlo a identifikačné číslo, ak ho má pridelené, prípadne iné identifikačné údaje,
- b) právneho úkonu a jeho predmet, miesto a čas právneho úkonu,

c) nehnuteľnosti podľa katastrálneho územia, pozemku podľa parcelného čísla evidovaného v súbore popisných informácií, pozemku evidovaného ako parcela registra "C" alebo parcela registra "E", druhu pozemku a výmery pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je stavba postavená, čísla bytu alebo nebytového priestoru, čísla poschodia, čísla vchodu a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku, prípadne na príľahlom pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je dom postavený; ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov, uvádza sa i podiel vyjadrený zlomkom k celku.

(5) Ak verejná listina alebo iná listina obsahuje chyby v písaní alebo počítaní alebo iné zrejme nesprávnosti, alebo ak neobsahuje náležitosti podľa odsekov 1 a 2, okresný úrad ju vráti vyhotoviteľovi alebo tomu, kto podal návrh na záznam, a určí lehotu na vykonanie opravy.

Podľa § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona, okresný úrad aj bez návrhu opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra,

Podľa § 59 ods. 4 katastrálneho zákona, oprava chýb v katastrálnom operáte nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam; to neplatí, ak ide o opravu podľa § 59 ods. 1 písm. a) a § 78 ods. 1.

Z obsahu predloženého súdneho spisu, ktorého súčasťou je administratívny spis žalovaného, najvyšší súd zistil, že dňa 27.04.2012 bol Správe katastra Lučenec (ďalej len „správny orgán“) doručený podnet súdnej exekútorky JUDr. Denisy Regináčovej Mihalovej označený ako výzva na rešpektovanie exekučného príkazu na zriadenie exekučného záložného práva, v ktorom uviedla, že k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zo žalobcu v 2/ rade na žalobcu v 1/ rade nedošlo v súlade so zákonom, pretože správne orgánu nebol doručený žiaden úkon - kúpna zmluva, zámenná zmluva, nedošlo k dedeniu a ani k žiadnemu platnému právnomu úkonu, na základe ktorého by došlo k zákonnému prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Dňa 08.06.2012 začal správny orgán katastrálne konanie vo veci opravy chyby v katastrálnom operáte v katastrálnom území podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona. Dňa 03.08.2012 vydal správny orgán rozhodnutie, ktorým vykonal opravu na LV č. XXX, k. ú. I. tak, že doterajšieho vlastníka: žalobcu v 1/ rade nahradil žalobcom v 2/ rade. Žalovaný svojím rozhodnutím zo dňa 18.10.2012 zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu.

Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného č. Xo-17/2012-4 zo dňa 18.10.2012 a posúdenie otázky, či bol prvostupňový správny orgán oprávnený prostredníctvom konania o oprave chýb v katastrálnom operáte bez návrhu zmeniť vlastnícke právo zo žalobcu v 1/ rade na žalobcu v 2/ rade, a taktiež, či boli žalobcami predložené listiny na vykonanie záznamu spôsobilé na zápis do katastra nehnuteľností.

Záznam je okrem vkladu druhým spôsobom zápisu práv do katastra nehnuteľností. Záznam je úkon katastrálneho odboru okresného úradu, ktorý nemá vplyv na vznik, zmenu alebo zánik práv k nehnuteľnostiam a vykonáva sa v zásade tam, kde dochádza k originálnemu vzniku práva na základe právnych skutočností alebo k prechodu práva, ale aj v prípadoch prevodu majetku štátu, pri nájomných zmluvách k pozemkom a pod. Zákon vymedzuje, na základe akých skutočností vzniká právo k nehnuteľnosti, ktoré sa zapisuje do katastra záznamom. Záznam má len evidenčný charakter, práva z listín existujú bez ohľadu na skutočnosť, či sú zapísané v katastri, alebo nie. Pri zápise práv k nehnuteľnostiam, ktoré sa vpisujú do katastra nehnuteľností záznamom, sa nepoužijú ustanovenia Správneho poriadku, katastrálny odbor okresného úradu nevydáva rozhodnutie o tom, či zapíše, alebo nezapíše listinu do katastra. Najvyšší súd je toho názoru, že záznamom okresný úrad vykonáva zmeny vlastníckeho práva na základe skutočností, ktoré sa uskutočnili skôr, resp. nerozhoduje o zmene vlastníckeho práva v danom momente. Keďže sa v záznamovom konaní nepoužijú ani ustanovenia Správneho poriadku, nemožno použiť na odstraňovanie zistených chýb ustanovenia týkajúce sa opravných prostriedkov (riadne a mimoriadne). Navyše treba zdôrazniť, že podaním odvolania (riadny opravný prostriedok) odvolací správny orgán preskúmava rozhodnutie (ako výsledok zistenia skutkového stavu veci, aplikácie príslušnej právnej normy a interpretácie) prvostupňového správneho orgánu, avšak záznam povahu rozhodnutia nemá, preto sa inštitút odvolania nedá použiť.

Čo sa týka nemožnosti zmeny vlastníckeho práva zo strany prvostupňového správneho orgánu konaním o oprave chýb v katastrálnom operáte, najvyšší súd poznamenáva, že katastrálny zákon pamätá na

možnosť opravy chybných údajov v katastri nehnuteľností, pretože kataster nehnuteľností ako štátny informačný systém, ktorý je verejný, musí poskytovať pravdivé informácie o nehnuteľnostiach a o právach k nim. Chyby v katastrálnom operáte vznikajú tak pri vlastnej činnosti správneho orgánu, ako aj z činnosti iných osôb. Pokiaľ sa zistia nezrovnalosti medzi údajmi katastra a listinami, ktoré sú podkladmi pre zápis údajov, okresný úrad, katastrálny odbor začne konanie o oprave chyby aj bez návrhu. Oprava chýb v katastrálnom operáte sa netýka vzniku, zmeny alebo zániku vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam okrem prípadu, ak sú údaje zapísané v katastri v rozpore s verejnou listinou alebo inou listinou, na základe ktorej mali byť vpísané. Z uvedeného je teda zrejmé, že zákon pamätá na prípady, ak bolo v rozpore so záznamovou listinou (pojem viď nižšie) zaznamenané vlastnícke právo v prospech neoprávnenej osoby a túto chybu je potrebné opraviť. Táto oprava však neznamená, že sa týmto úkonom mení vlastnícke právo z jednej osoby na druhú, pretože chybne zaznamenaná osoba nemala nikdy vlastnícke právo k nehnuteľnosti, bola len chybne zaznamenaná.

Najvyšší súd sa taktiež nestotožnil s názorom krajského súdu týkajúceho sa prípadnej zmeny vlastníckeho práva len na základe rozhodnutia príslušného všeobecného súdu v občianskoprávnom konaní podľa § 80 písm. c/ O. s. p. alebo na základe protestu prokurátora podľa § 22 ods. 1 písm. c/ zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre. O sporové konanie na základe podanej žaloby o určenie vlastníckeho práva by šlo v prípade, ak by medzi účastníkmi právneho vzťahu vznikol spor o subjektívne právo. V tomto prípade sa o spor nejedná, pretože účastníci právneho vzťahu sledujú ten istý zámer (t. z. sú v konsenze), a to previesť vlastnícke právo z jedného subjektu na druhý. V prípade, ak by sa aj začalo také súdne konanie, s najväčšou pravdepodobnosťou by došlo k schváleniu súdneho zmiernu. Odvolací súd je toho názoru, že ak v konkrétnom prípade neexistuje medzi účastníkmi právneho vzťahu spor o vlastnícke právo k nehnuteľnosti, a súčasne, ak sa o pôvodnej zmene vlastníckeho práva nerozhodlo rozhodnutím príslušného štátneho orgánu (ak by tomu tak bolo, tak v takom prípade by sa pre nápravu takehoto rozhodnutia museli použiť príslušné procesné ustanovenia o opravných prostriedkoch), je možné v katastri nehnuteľností opraviť údaje o vlastníkovi alebo o nehnuteľnosti prostredníctvom inštitútu opravy chýb v katastrálnom operáte. Samozrejme, najvyšší súd súhlasí s názorom krajského súdu, že proti vykonanému záznamu katastrálneho odboru okresného odboru môže prokurátor v rámci dozoru nad zachovávaním zákonnosti v oblasti verejnej správy podať v súlade s názorom Ústavného súdu SR (PL. ÚS 21/08) protest prokurátora proti rozhodnutiu (prokurátori často podávajú protest proti opatreniu podľa § 26) podľa § 27 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre. Ústavný súd pritom zdôrazňuje, že neprichádza do úvahy, aby sa v aplikačnej praxi podávali protesty prokurátora proti právnym aktom (opatrenia) orgánov verejnej správy, ktoré zakladajú, menia alebo rušia priamo alebo sprostredkované práva alebo povinnosti individuálne určeným adresátom (fyzickým osobám alebo právnickým osobám) v režime § 26 zákona o prokuratúre, ale len v režime § 27 zákona o prokuratúre (protest proti rozhodnutiu), pričom nie je podstatné to, ako je príslušný individuálny právny akt formálne označený, ale to, či svojimi účinkami smeruje ku konkrétnym adresátom práva a zakladá im priamo alebo sprostredkované práva alebo povinnosti.

Odvolací súd ďalej dopĺňa, že v ustanovení § 34 ods. 1 katastrálneho zákona sú uvedené tzv. záznamové listiny, na základe ktorých už došlo k vzniku, zmene alebo zániku práv k nehnuteľnosti. Najčastejším druhom záznamovej listiny je rozhodnutie súdu o dedičstve, rozsudok súdu, rozhodnutie štátneho orgánu (napr. kolaudačné rozhodnutie, stavebné povolenie, rozhodnutie o vyvlastnení, rozhodnutie o zmene druhu pozemku), ale aj listiny preukazujúce vznik, zmenu alebo zánik práva zo zákona (napr. splynutím alebo zlúčením obchodných spoločností podľa Obchodného zákonníka), príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním a inými skutočnosťami. Z obsahu listín, ktoré žalobcovia pripojili k návrhu na vykonanie záznamu do katastra nehnuteľností jednoznačne vyplýva, že uvedené listiny (zriaďovací dekrét, menovací dekrét, potvrdenie o právnej subjektivite a potvrdenie o pridelení IČO) nemajú charakter tzv. záznamových listín v zmysle § 34 ods. 1 katastrálneho zákona. Najvyšší súd zaoberajúc sa touto otázkou dospel tiež k názoru, že vytvorením novej farnosti na základe interných rozhodnutí Rímskokatolíckej cirkvi, Biskupstvo Rožňava v spojení s potvrdením o pridelení IČO síce vzniká nový právny subjekt, avšak táto zmena nespôsobuje súčasne prechod majetkových práv a povinností na novovznikajúci subjekt. Takýto následok by spôsobovala spomínaná skutočnosť len za predpokladu existencie určitého právneho predpisu, ktorý by taký následok so spomínanou skutočnosťou spájal. Možno napríklad spomenúť Obchodný zákonník, ktorý pri zlúčení, splynutí a rozdelení obchodných spoločností na jednej strane vytvára nové právne subjekty, na druhej strane k

takto vzniknutým právnym subjektom upravuje prechod majetkových práv. Keďže v oblasti cirkvi a náboženských spoločností neexistuje podobná právna úprava, zo zákona tak k prechodu vlastníckeho práva v prospech novovytvorenej farnosti nemôže dôjsť.

Námietky žalobcov uvedené vo vyjadrení zo dňa 15.08.2013 týkajúce sa povinnosti správneho orgánu prerušiť záznamové konanie za účelom odstránenia nespôsobilosti návrhu na vykonanie záznamu a nespôsobilosti verejných a iných listín na zápis do katastra, považuje najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené za bezpredmetné.

Na záver najvyšší súd poznamenáva, že predmetné nehnuteľnosti si môžu žalobcovia ako účastníci právneho vzťahu previesť medzi sebou na základe bezodplatného alebo odplatného dvojstranného právneho úkonu (napr. darovacia zmluva, kúpna zmluva...), pričom vlastnícke právo na základe takéhoto právneho úkonu (titul) sa v zmysle § 133 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov nadobúda vkladom (modus) do katastra nehnuteľností, tzn. na základe intabulačnej zásady. Taktiež najvyšší súd nesúhlasí s námietkami žalobcov, že rímskokatolícka cirkev je vlastníkom spomínaných nehnuteľností, pričom farnosti sú len ich správcami, pretože z katastra nehnuteľností (ako verejného informačného systému) jednoznačne vyplýva, komu patrí vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam. Nad rámec tohto preskúmania najvyšší súd je toho názoru, že ak by v budúcnosti chcela Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Rožňava rozhodovať podľa Kódexu kanonického práva (pozn. nie je právne záväzný, avšak v zmysle základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou ho Slovenská republika uznáva) o vytvorení nového subjektu spolu s pridelením určitých nehnuteľností do jeho správy, bolo by vhodné si upraviť svoje osobné a majetkové pomery vo vzťahu k farnostiam tým spôsobom, že výlučným vlastníkom nehnuteľností by bola Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Rožňava evidovaná aj v katastri nehnuteľností, pričom pri rozhodovaní o správe cirkevných majetkov v zmysle Kódexu kanonického práva by biskupstvo rozhodovalo bez zmien v katastri nehnuteľností prostredníctvom vkladu, záznamu alebo poznámky.

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O. s. p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zmenil tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Odvolací súd rozhodol o trovách konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods.1 a § 224 ods. 1 a 2 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobcovia v konaní nemali úspech a žalovaný nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.